

Rezort práce odmieta dlhšiu podporu v nezamestnanosti pre ľudí v preddôchodkovom veku

(poistovne.sk; 07/08/2017; SITA ; Zaradenie: poistovne.sk)

<http://www.poistovne.sk/32419-sk/rezort-prace-odmieta-dlhšiu-podporu-v-nezamestnanosti-pre-ludi-v-preddochodkovom-veku.php>

Ministerstvo práce a sociálnych vecí upozornilo na to, že síce v Českej republike existuje predĺžené podporné obdobie pre osoby s vekom nad 50, resp. 55 rokov, avšak osoby s nižším vekom ako 50 rokov majú podporné obdobie iba 5 mesiacov.

Ministerstvo práce a sociálnych vecí odmietlo požiadavku Konfederácie odborových zväzov SR, aby sa predĺžilo obdobie poskytovania dávky v nezamestnanosti pre skupinu zamestnancov v preddôchodkovom veku. Odborári argumentovali príkladom Českej republiky, kde poskytujú dávku v nezamestnanosti ľuďom vo veku 50 až 55 rokov počas 8 mesiacov a ľuďom starším ako 55 rokov počas 11 mesiacov. "Síce v susednej Českej republike existuje predĺžené podporné obdobie pre osoby s vekom nad 50, resp. 55 rokov, avšak na druhej strane osoby s nižším vekom ako 50 rokov majú podporné obdobie iba 5 mesiacov a dávka v nezamestnanosti regresívne počas poberania klesá až na 45 % hrubého príjmu po 4 mesiacoch poberania," upozornilo ministerstvo práce počas pripomienkového konania k návrhu novely zákona o sociálnom poistení. Podľa rezortu práce a sociálnych vecí nie je možné skopírovať iba jeden pozitívny prvok uplatňovaný pri dávkach v nezamestnanosti v inej členskej krajine EÚ a aplikovať ho u nás bez toho, aby sme problematiku vnímali v kontexte nastavenia ostatných súvisiacich parametrov. "Pred prípadnými ďalšími zvažovanými zmenami v dávkach v nezamestnanosti je nevyhnutné komplexne zanalyzovať túto schému aj v kontexte predlžovania dôchodkového veku, situácie na trhu práce, vrátane úspešnosti aktívnych opatrení na trhu práce pre staršie osoby, či nastavení alternatívnych možností odchodu do dôchodku," dodal rezort.

Podmienky nároku na dávku v nezamestnanosti by sa mali od začiatku budúceho roka zmierniť. Kým v súčasnosti je pri práci na neurčitý čas nárok na nezamestnaneckú dávku podmienený najmenej dvomi rokmi poistenia v posledných troch rokoch, po novom sa má podmienka dvojročného poistenia v nezamestnanosti vzťahovať na obdobie posledných štyroch rokov pred zaradením do evidencie nezamestnaných. Takéto miernejšie pravidlá pritom už v súčasnosti platia pri nároku na dávku v nezamestnanosti, ak žiadateľ o dávku pracoval na určitý čas alebo bol dobrovoľne poistený v nezamestnanosti.

"Cieľom navrhovanej právnej úpravy je zjednotením podmienok nároku na dávku v nezamestnanosti pre všetkých poistencov umožniť prístup k dávke v nezamestnanosti väčšiemu počtu poistencov, ktorí platili poistné na poistenie v nezamestnanosti, čím sa podporí naplnenie účelu tejto dávky," tvrdí v dôvodovej správe k návrhu novely zákona ministerstvo práce a sociálnych vecí. Ako ďalej uvádza rezort, takúto zmenu navrhuje aj s prihliadnutím na podmienky nároku na dávku v nezamestnanosti v okolitých susedských členských štátoch Európskej únie. Nová právna úprava má podľa odhadu rezortu práce v budúcom roku pomôcť takmer 3,9 tisíca osobám pracujúcim na neurčitý čas, ktorým Sociálna poisťovňa (SP) vďaka miernejším podmienkam nároku na dávku prizná dávku v nezamestnanosti.

Polepšiť si však majú aj zamestnanci so zmluvou na určitý čas a osoby dobrovoľne poistené v nezamestnanosti. V súčasnosti totiž majú tieto dve skupiny poistencov nárok na dávku v

nezamestnanosti najviac štyri mesiace, od januára by mali dávku v nezamestnanosti dostávať najviac šesť mesiacov. V maximálnej dĺžke obdobia poskytovania dávky v nezamestnanosti sa tak dostanú na úroveň zamestnancov, ktorí pracujú na neurčitý čas. "Za predpokladu zjednotenia podmienok nároku na dávku v nezamestnanosti je dôvodné, aby bola jednotná pre všetkých poistencov aj dĺžka podporného obdobia v nezamestnanosti," zdôvodnilo ministerstvo práce.

Zdroj - SITA, Foto: Ivan Sedlák

Lucifer zabíjal a ničil ekonomiku. Zvykajte si, odkazujú odborníci (svet.sme.sk; 07/08/2017; Pavol Štrba ; Zaradenie: Svet)

<https://svet.sme.sk/c/20621077/lucifer-zabijal-a-nicil-ekonomiku-zvykajte-si-odkazuju-odbornici.html>

Dve tretiny Európanov budú do roku 2100 ohrozené extrémnym počasím.

BRATISLAVA. Európa vtedy viac ako Európu pripomínala skôr rovníkovú Afriku. S tým rozdielom, že väčšina obyvateľov na podobné horúčavy nebola ani zvyknutá a už vôbec na ne nebola pripravená.

Leto roku 2003 si dodnes pamätajú najmä milióny Francúzov, z ktorých väčšina sa vtedy začiatkom augusta potila v 40-stupňových horúčavách.

Boli to najhoršie horúčavy v Európe od polovice 16. storočia, keď začali meteorológovia merať teploty aspoň ako-tak spoľahlivo. Podľa niektorých odhadov horúčavy zabili desaťtisíc ľudí, podľa iných niekoľkonásobne viac.

Začiatkom tohtoročného augusta zažili Európania niečo podobné znova. Vlna horúčav prezývaná Lucifer síce nespôsobila toľko obetí ani materiálnych škôd, z dlhodobého hľadiska však podobné počasie aj odborníci považujú za abnormálne.

Odborníci na zmeny klímy pre nás nemajú dobré správy. "Extrémne počasie môže v Európe ročne do roku 2100 zabíjať ročne až 152-tisíc ľudí," odkazujú klimatológovia v najnovšej štúdii zverejnenej v prestížnom lekárskom magazíne The Lancet.

Neznámy počet obetí

Augustové horúčavy majú zatiaľ najmenej štyri ľudské obeť.

Dvaja dôchodcovia zahynuli pri lesných požiaroch v Taliansku spôsobenými vysokými teplotami a ďalší dvaja Rumuni zomreli na následky prehriatia organizmu.

Spočítať presný počet obetí je však ťažké a pravdepodobne ich je niekoľkonásobne viac.

Utrpela však aj európska ekonomika, najmä farmári. Z Talianska, kde na niektorých miestach teplota vystúpila nad 40 stupňov, hlásia obrovské škody najmä pestovatelia olív.

Podľa predbežných správ bude úroda až o tretinu nižšia ako vlani a cena olivového oleja tak s

určitosťou porastie. Rovnaké problémy hlásia Španieli a Gréci.

Hore môže ísť aj francúzske víno, keďže vinič na také dlhotrvajúce vysoké teploty nie je prispôsobený.

Preplnené boli aj nemocnice, v niektorých krajinách vrátane Talianska hlásili až 15-percentný nárast prijatých pacientov. V Belehrade zase úrady varovali obyvateľov, ktorí nemajú klímu – dajte si na rozhorúčené okná aspoň mokré uteráky.

V krajine mali problém aj s dopravou. Štyridsaťstupňové viac ako týždeň trvajúce horúčavy deformovali koľajnice a niektoré trate preto úplne vyradili z prevádzky.

Ochromení Španieli

Prvú tropickú noc zažili vďaka Luciferovi aj v slovinských Alpách. Nikdy doteraz sa nestalo, že by tam teplota v noci nevedela klesnúť pod 20 stupňov Celzia.

Španielsko je na podobné horúčavy zvyknutejšie, ale kombinácia Lucifera, štrajku niektorých odborov a prísnejších kontrol na letiskách paralyzovala viaceré letné rezorty.

Turisti preto čakali na letiskách aj niekoľko hodín navyše a niektorí svoje lety vôbec nestihli.

Navyše, množia sa tam iniciatívy namierené proti čoraz väčšiemu návalu dovolenkárov.

V Barcelone vzniklo aj združenie, ktoré oficiálne bojuje proti turistom a vyháňa ich z krajiny. Sprejújú turistické autobusy a cudzincov posielajú domov.

"Nemôžeme si dovoliť, aby sme boli nepriateľskí proti turistom," varoval španielsky minister pre turizmus Álvaro Nadal. Krajina sa pritom len nedávno konečne dostala z recesie a turizmus je pre jej ekonomiku kľúčový.

Podobné horúčavy v budúcnosti budú len pribúdať, varujú vedci. "Klimatická zmena je jedným z najväčších globálnych hrozieb pre ľudské zdravie v 21. storočí," tvrdí jeden z autorov spomínanej štúdie Giovanni Forzieri.

"Ak sa nám nepodarí spomaliť globálne otepľovanie... Asi 350 miliónov Európanov ročne by do konca tohto storočia mohlo byť ohrozených škodlivými klimatickými extrémami," tvrdí.

S globálnymi klimatickými zmenami chce bojovať klimatická dohoda z Paríža, ktorú podpísalo takmer 200 krajín sveta.

Američania, ktorí sú najväčšími producentmi klimatických plynov, chcú však od dohody odstúpiť.

Len v piatok administratíva pod vedením prezidenta Donalda Trampa zaslala OSN oficiálnu nótu, v ktorej ju informuje o tomto kroku.

Je to vina kapitalizmu! A žijeme vôbec v kapitalizme? (Denník N; 151/2017; 08/08/2017; s.: 11; ZSOLT GÁL ; Zaradenie: Publicistika)

Ani kapitalizmus, ani socializmus. Podstatu ekonomického systému, v ktorom žijeme, oveľa lepšie vyjadri pojem zmiešaná ekonomika

ZSOLT GÁL

politológ, ekonóm

Od príjmových nerovností po krízy, ekonomickú stagnáciu, nezamestnanosť a infláciu – skoro za všetko vraj môže kapitalizmus alebo, inak povedané, súčasný "neoliberálny" systém. Ten však možno nazvať kapitalistickým len vtedy, keď pripustíme iba dva varianty, kapitalizmus a socializmus – buď máme jedno, alebo druhé. Trošku detailnejší pohľad, viac reflektujúci realitu, však ukazuje niečo iné: miešaniu s kapitalistickou kostrou a s mnohými socialistickými prvkami. To však zásadne nabúrava súčasnú kritiku systému – zlyhania pripisované "neoliberálnemu" kapitalizmu sú možno dôsledkom práve týchto socialistických prvkov? Verejné výdavky predstavujú 57 percent HDP, a keďže od roku 1973 každý rok prevýšili štátne príjmy, podarilo sa vytvoriť obrovský verejný dlh, ktorý sa blíži k 100 percentám HDP. Päťina všetkých zamestnaných pracuje vo verejnom sektore, ale štát sa svojimi reguláciami stará o všetkých zamestnaných. Napríklad minimálnou mzdou na úrovni 1480 eur, 35-hodinovým pracovným týždňom, 5-týždňovou platenou dovolenkou a mnohými ďalšími opatreniami. Naozaj mnohými, lebo dĺžka Zákonníka práce v roku 2015 prevýšila 3 800 strán a je tam naozaj všetko od hygienických prestávok až po vetranie kancelárií. A keby to nestačilo, sociálne práva nad rámec zákonníka môžu rozširovať kolektívne dohody – napríklad len kolektívna dohoda kaderníkov merala v tom istom roku úctyhodných 198 strán. Štát popritom vlastní ešte kopy podnikov, resp. podielov v súkromných firmách, zachraňuje banky, keď treba, a priemerný príjem zdaňuje v posledných rokoch 48 – až 51-percentným daňovým klinom (podiel daní a odvodov na celkových nákladoch zamestnávateľa).

ŠTANDARDNÝ ZÁPADNÝ KAPITALIZMUS

Mnohí ste už asi prišli na to, že ide o Francúzsko – tradične etatistický štát, ktorý však nie je medzi západnými krajinami žiadnym extrémom. Nezdá sa vám, že tu máme priveľa štátneho – výdavkov, deficitu, dlhu, prerozdelenia a zdaňovania, vlastníctva, zamestnanosti, záchranných balíčkov a regulácií – na to, aby sme tento systém nazvali jednoducho kapitalizmom? Samozrejme, stále existuje kopa krajín alebo sektorov v rôznych ekonomikách, kde socializmus nie je ťažké rozoznať, aj keď to možno mnohých prekvapuje. Nie, nemyslím na Severnú Kóreu, tam asi nikto nepochybuje. Ale čo tak Saudská Arábia? Približne dve tretiny zamestnaných tam pracujú vo verejnom sektore (a až 85 percent zo zvyšnej tretiny pracujúcich v súkromnom tvoria cudzinci). Štátom ovládaný ropno-plynárenský sektor tu vytvára 42 % HDP, 90 % exportu a 87 % verejných príjmov. Alebo slovenské zdravotníctvo: financované väčšinou z verejných zdrojov, so štátnou poisťovňou s dominantným postavením na "trhu" (VšZP – vyše 60 % poisťencov), skoro bez výnimky všetky veľké nemocnice (fakultné, univerzitné a národné ústavy) sú v štátnom vlastníctve a ešte štátne regulácie (vrátane mnohých cien).

SOCIALIZMUS V ZDRAVOTNÍCTVE

K tomu sa z času na čas prihodia štátne záchranné balíčky (oddĺženia zdravotníctva), zákazy ziskov a rôznych poplatkov. Jednoducho socializmus (s prvkami kapitalizmu). Ešte viac to platí pre slovenské školstvo. Ale napríklad aj pre sekundárny trh amerických hypoték. Áno, v jednej z (ekonomicky) najslabodnejších krajín sveta máte štátom vlastnené firmy (Fannie Mae a Freddie Mac), ktoré kupujú hypotéky a transformujú ich na dlhopisy (tzv. sekuritizácia) so štátnou garanciou, resp. ďalšie vládne agentúry (napr. Ginnie Mae), ktoré garantujú dlhy. V Amerike v posledných rokoch 70 až 80 percent hypoték takto nepriamo a často i priamo financuje a garantuje federálna vláda. Vo vyspelých krajinách to teda v posledných desaťročiach vyzerá nasledovne: kostra ekonomiky je stále kapitalistická, dominuje súkromné vlastníctvo nad štátnym a súkromná zamestnanosť nad verejnou. Neviditeľná ruka Adama Smitha je stále silnejšia ako viditeľná ruka štátu, t. j. ekonomické kontrakty väčšinou neriadi štát, ale slobodné trhové sily, ponuka a dopyt, a väčšina cien sa vytvára na tomto trhu a nie je regulovaná štátom. Pre väčšinu podnikov stále platí, že keď budú stratové, tak skôr či neskôr zbankrotujú a štát ich nezachráni.

KAPITALISTICKÝ ZÁKLAD, SOCIALISTICKÉ PRVKY

Avšak na druhej strane od prelomu 19. a 20. storočia postupne pribudlo mnoho socialistických prvkov. Čo teda nie je kapitalistické? Samozrejme štátne vlastníctvo, štátna zamestnanosť, štátna regulácia cien, štátne záchranné balíčky a regulácie. Ale tiež menový a vo veľkej časti aj finančný systém: štátna centrálna banka s monopolom na tlačenie (nekrytých tzv. fiat) peňazí a komerčné bankovníctvo so štátnymi barlami (štátna garancia vkladov, štátne záchranné balíčky, likvidita od centrálnej banky a regulácie, ktoré umožňujú nízke – takmer žiadne – hotovostné rezervy a nízky kapitál v bankách). A najväčšia zmena od konca 19. storočia: veľkosť štátu, najmä meraná cez mieru prerozdelenia. Kým v krajinách, ktoré boli najbližšie ku kapitalistickému ideálu, teda v Británii a USA, pred prvou svetovou vojnou verejné výdavky tvorili 5 – 10 % HDP, teraz sa vo vyspelých krajinách pohybujú okolo 40 – 50 %. Vznikli totiž rozsiahle sociálne štáty s verejnými dôchodkami a dávkami, so školstvom a zdravotníctvom, ale štátne regulácie podnikania, pracovného trhu a trhu produktov sa rozrástli ešte viac. Keď sa pohybujeme v rovine dichotómie "buď socializmus, alebo kapitalizmus", tak USA pred prvou svetovou a súčasné Francúzsko sú rovnako kapitalizmom. Keď však chceme reálnejšie opísať súčasný stav vyspelých krajín, tak treba priznať, že ide o zmiešané ekonomiky. Nakoľko sú kapitalistické, dobre ukazujú tzv. rebríčky ekonomickej slobody. Treba však poznamenať, že i najslabodnejšie ekonomiky podľa týchto rebríčkov sú sociálnymi štátmi s výrazne vyšším prerozdeľovaním a regulačnou záťažou, než to bolo pred prvou svetovou. Napríklad Hongkong a Singapur majú verejné výdavky okolo 20 percent HDP, Nový Zéland, Austrália a Švajčiarsko okolo 35 %.

OBSTOJÍ KRITIKA NEOLIBERALIZMU?

Keď pripustíme prv opísanú charakteristiku súčasného systému, tak to značne skomplikuje kritiku "neoliberálneho" kapitalizmu. Finančné krízy môžu byť dôsledkom kapitalizmu, ale aj (značne socialistického) menového a finančného systému. Alebo oboch. Podobne vysoká nezamestnanosť môže byť inherentným produktom kapitalizmu, ako aj štátnych regulácií a dávok (vysoká minimálna mzda, rigidný pracovný trh, rozsiahly a často demotivujúci systém dávok a podpôr, vysoké daňovo-odvodové zaťaženie práce atď.). A môžeme takto pokračovať od príjmových rozdielov až po ekonomické zaostávanie mnohých krajín. Masy i intelektuálne elity väčšinu času boli a sú skôr negatívne naladené voči kapitalizmu. Často to bolo a je dôsledkom rôznych mylných predstáv a mýtov o kapitalizme. Jeden z týchto mýtov je práve

to, že teraz žijeme v kapitalizme. A dokonca v "neoliberálnom", deregulovanom kapitalizme, kde sa privatizuje a odbúrava sociálny štát. Zrejme si to myslela i väčšina francúzskych voličov v posledných prezidentských voľbách, keď v prvom kole volila kandidátov s programami "viac štátu a menej trhu". Zástancovia trhových reforiem Francois Fillon a súčasný prezident Emmanuel Macron dokopy v prvom kole získali 44 percent. A to v krajine, ktorá je jednou z najviac etatistických (alebo, inak povedané, najmenej kapitalistických) v posledných desaťročiach. "Zlyhávajúceho" kapitalizmu je v očiach kritikov vždy priveľa a nápravných štátnych zásahov nikdy nie je dost'.

Vysoká nezamestnanosť môže byť inherentným produktom kapitalizmu, ako aj štátnych regulácií a dávok.

Rôzne – Výber z tlače (8. augusta 2017, TASR)

Najvyšší súd Slovenskej republiky (NS SR) zrušil podľa denníka SME zaistenie dvoch tretín pozemkov pod výrobným závozom železiarní U. S. Steel v Košiciach. Zatiaľ nie je známe, prečo súd zaistenie zrušil. Pozemky pred štyrmi mesiacmi zaistil Krajský súd v Košiciach v spore o 50 miliónov eur, ktoré od košických železiarní požaduje americká firma Adams & Co. Prípadoch siaha do 90. rokov minulého storočia, keď podnik viedol privatizér Alexander Rezeš. Viac informácií prináša denník na titulnej strane v článku s názvom "Areál U. S. Steelu súd odblokoval" a na šiestej strane v príspevku s názvom "Súd odblokoval pozemky pod U. S. Steelom".

Vedúca oddelenia služieb pre občana na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Považskej Bystrici Andrea Nemčeková skončila s diagnózou - depresívny syndróm. Podľa nej môže za jej zdravotný stav riaditeľ považskobystrického úradu práce Ján Harant. Jeho správanie označuje za šikanu. Na riaditeľa poslala aj niekoľko písomných sťažností na bratislavské ústredie, ktoré už uznalo aj porušenie zákona, informuje DENNÍK N na šiestej strane v článku s názvom "Šéfa úradu práce obviňujú podriadené zo šikany".

Prečo predseda parlamentu a SNS Andrej Danko vypovedal koalíčnú zmluvu? Podľa denníka PLUS JEDEN DEŇ môže za to splnomocnenec vlády pre výskum a inovácie Jaromír Pastorek. Predseda SNS sa domnieva, že práve on stojí za listom, ktorý ministrom školstva Petrovi Plavčanovi adresovali nespokojní rektori univerzít. "List napísal Pastorek, vieme to, a následne ho ľudia z Úradu vlády poslali do médií," uviedol pre denník vysokopostavený zdroj zo SNS. Tému sa denník venuje na titulnej strane v článku s názvom "Pomsta Ficovi!" a na druhej a tretej strane v príspevku s názvom "Danka vytočil Ficov muž".

Detskí lekári podľa denníka PRAVDA sľubujú od septembra prísnejšie dodržiavanie pravidiel pri vydávaní potvrdení o chorobe, tzv. ospravedlňeniek. Pri ľahších ochoreniach môžu deti z vyučovania ospravedlniť aj rodičia, nemusia s nimi chodiť do ambulancií iba po "papier". Pediatri chcú, aby sa v praxi táto možnosť viac využívala. Veria, že sa tak vyprázdnia plné čakárne. Niektoré základné školy však budú musieť kvôli tomu zmeniť školský poriadok, lebo akceptujú iba potvrdenie od lekára, píše denník na šiestej strane v článku s názvom "Pediatri chcú obmedziť ospravedlňenky".

Bývalá predsedníčka Súdnej rady Jana Bajánková poskytla rozhovor denníku HOSPODÁRSKE NOVINY. Svoj návrat na post sudkyne Najvyššieho súdu Slovenskej

republiky (NS SR) vníma pozitívne. Vracia sa k tomu, čo robiť vie. Nová predsedníčka Súdnej rady Lenka Praženková podľa nej jej rady nepotrebuje. Rozhovor denník uverejňuje na 14. strane pod názvom "Bajánková: Sudcovská samospráva v posledných rokoch ožila".

Krátko na to, čo z väzenia prepustili na kauciu 100-tisíc eur bossa takáčovcov Lubomíra K., zvaného Kudla, sa rozhodovalo o osude ďalšieho z členov gangu Václava K., informuje denník NOVÝ ČAS. Sudca Špecializovaného trestného súdu v Banskej Bystrici odobril jeho prepustenie z väzby a nahradil ju prijatím peňažnej záruky vo výške 10.000 eur. Prokurátor však podal proti tomuto rozhodnutiu sťažnosť, o ktorej v pondelok (7.8.) rozhodoval Najvyšší súd Slovenskej republiky (NS SR). "Najvyšší súd ruší uznesenie sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného súdu pracovisko Banská Bystrica z 26. júla v celom rozsahu", informoval denník hovorca NS SR Boris Urbančík. Viac informácií prináša denník na ôsmej strane v článku s názvom "Bossa prepustili, pešiaka nie!".
